

412
1946

საქართველოს სსრ განათლების
სახალხო კომისარიატის ბრძა-
ნებათა და განკარგულებათა

პრეპული

წელიწადი მეცხრა

№ 2	Сборник приказов и распоряжений НКПроса Грузинской ССР	1946 წ.
-----	---	---------

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 342—საქართველოს საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების
25 წლისთავთან დაკავშირებით, სახალხო განათლების დარგში ხან-
გრძლივ და ნაყოფიერი მუშაობისათვის, დაჯილდოების შესახებ
ნიშნით „სახალხო განათლების წარჩინებული“ 2
2. ბრძანება № 320—სტალინირის სახელმწიფო პედაგოგიურ სასწავლებე-
ლში არსებულ ნაკლოვანებათა და ზოგიერთ დამახინჯებათა შესა-
ხებ 21
3. ბრძანება № 299—სამზრეთ-ოსეთის ა. ო. სტალინირისა და ზნაურის
რაიონების ზოგიერთ სკოლებში სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის
გამოკვლევის შედეგების შესახებ 26

ბრძანება № 342

საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატისადმი.
1946 წ. 20 თებერვალი

საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 25 წლისთავთან დაკავშირებით, სახალხო განათლების დარგში ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის, დაჯილდოვდნენ ნიშნით „სახალხო განათლების წარჩინებული“

1. აბაშიძე ლევან ტრიფონის-ძე—ორჯონიკიძის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი.

2. აბაშმაძე ერემია მათეს-ძე—ქ. მახარაძის პედაგოგიური სასწავლებლის მასწავლებელი.

3. ალექსიძე ვახტანგი მიხეილის-ძე—კასპის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე.

4. ამიროვი გიორგი იავორის-ძე—სიღნაღის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე.

5. ანდრიახიანი ზარუი ილიას-ასული—ბოლნისის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

6. ანჯაფარიძე პლატონ ალექსანდრეს-ძე—აფხაზეთის ასსრ სოხუმის რაიონის წითელი შუქურას 7-წლიანი სკოლის მასწავლებელი.

7. ასათიანი პლატონიდა ნიკოლოზის-ასული—აჭარის ასსრ ბათუმის სკოლაძდელი აღზრდის მეთოდური კაბინეტის გამგე.

8. არველაძე ნიკანდრო ზაქარიას-ძე—სამტრედიის რაიონის ჭავჭავაძის 7 წლიანი სკოლის დირექტორი.

9. ახრახახიძე შალვა კონსტანტინეს-ძე—ჭიათურის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე.

10. აპრესოვი ლევან სერგოს-ძე—თბილისის მე-4 ვაჟთა საშუალო სკოლის სამხედრო ხელმძღვანელი.

11. აღბულაშვილი ნიკოლოზ მათეს-ძე—თელავის I ქალთა საშუალო სკოლის სამხედრო ხელმძღვანელი.

12. **ბაბლიძე** ეკატერინე სიმონის-ასული—ზესტაფონის I ქალთა საშუალო სკოლის დირექტორი.

13. **ბაგაევი** სიმონ ანდრეას-ძე—სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური რეპუბლიკის სოფ. კემულტის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

14. **ბაიაშვილი** ელენე გრიგოლის-ასული—თიანეთის რაიონის სიმონიანთხევის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

15. **ბალანჩივაძე** ისაქი იავორის-ძე—ქ. ქუთაისის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი.

16. **ბარამია** ბაბუცი დიმიტრის-ასული—წალენჯიხის რაიონის სოფ. ჯვარის საშუალო სკოლის დაწყებითი კლასის მასწავლებელი.

17. **ბარამიძე** გრიგოლ რეჯების-ძე—საქ. სსრ განსახკომის დაწყებითი და საშუალო სკოლის სამმართველოს მეთოდური განყოფილების უფროსი.

18. **ბასარია** შალვა ბაჯიას-ძე—აფხაზეთის ასსრ გალის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

19. **ბასილაია** ალექსანდრე რომანოვის-ძე—აფხაზეთის ასსრ სოხუმის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი.

20. **ბასილაშვილი** ეკატერინე ილიას-ასული—დაწყებითი და საშუალო სკოლის მუშაკთა პროფესიული კავშირის სიღნაღის რაიონის თავმჯდომარე.

21. **ბახტაძე** ეკატერინე თედორეს-ასული—საქ. სსრ განსახკომის არქივის გამგე.

22. **ბებური** ნადია პავლეს-ასული—ხობის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

23. **ბეჟანიძე** მამედ არიფის-ძე—აჭარის ასსრ ქობულეთის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი.

24. **ბერულავა** იასონ კონსტანტინეს-ძე—გეგეპკორის რაიონის კურხუს საშუალო სკოლის დირექტორი.

25. **ბიგვა** ნატალია მიხეილის-ასული—აფხაზეთის ასსრ გუდაუთის რაიონის ხოფის 7-წლიანი სკოლის დირექტორი.

26. **ბიწაძე** ვარლამ ნესტორის-ძე—საქ. სსრ განსახკომის საგემო-საფინანსო სამმართველოს უფროსი.

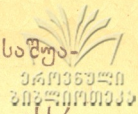
27. **ბოკუჩავა** ნიკოლოზ აქვსენტის-ძე—ცხაკაიას პედაგოგიური სასწავლებლის მასწავლებელი.

28. **ბოჭორიშვილი** ვალაქტონ მარკოზის-ძე—ამბროლაურის რაიონის შრომის 7 წლიანი სკოლის მასწავლებელი.

29. **ბოჭორიშვილი** შალვა ვლადიმერის-ძე—ადიგენის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი.

30. **ბუვა** მიხეილ ცაგუს-ძე—აფხაზეთის ასსრ ოჩამჩირის რაიონის I ბედიის 7 წლიანი სკოლის დირექტორი.
31. **ბუბაშვილი** ერმის პეტრეს-ძე—ტყიბულის რაიონის საშუალო სკოლის ხუთკლასიანი განათლების განყოფილების გამგე.
32. **ბუკია** ნიკოლოზ საბას-ძე—ქ. ზუგდიდის პირველი რუსული საშუალო სკოლის მასწავლებელი.
33. **ბურდული** ოლია გაბრიელის-ასული—დუშეთის რაიონის მადაროსკარის საშუალო სკოლის დირექტორი.
34. **ბეჟანიშვილი** ზაქარია იოსების-ძე—სოხუმის ქართული პედაგოგიური სასწავლებლის სამხედრო ხელმძღვანელი.
35. **გაბისონია** არისტრახ მიხეილის-ძე—საქ. სსრ განსახკომის მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის და მოზრდილთა სკოლების სამმართველოს უფროსი.
36. **გავრილოვი** ანა გაბრიელის-ასული—წალკის რაიონის ბეშტაშის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.
37. **გამცემლიძე** ნინო ალექსის-ასული—თბილისის 24-ე ქალთა საშუალო სკოლის დაწყებითი კლასის მასწავლებელი.
38. **გალიანი** გრიგოლ ამბარცუმის-ძე—ბოგდანოვკის საშუალო სკოლის დირექტორი.
39. **გაჩეჩილაძე** მარიამ ქსენოფონტეს-ასული—თელავის მე-2 გაერთიანებული საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე.
40. **გაჯიევი** ელენე პავლეს-ასული—აჭარის ასსრ ბათუმის მე-7 ქალთა საშუალო სკოლის დირექტორი.
41. **გველესიანი** რაისა პიმენის-ასული—ხარაგაულის მეორე საშუალო სკოლის დირექტორი.
42. **გეგელიძე** დავით გიორგის-ძე—შუამთის საბავშვო სახლის დირექტორი.
43. **გლურჯიძე** გრიგოლ ლევანის-ძე—გორის რაიონის ბერძენეთის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.
44. **გოგავა** სალომე არქიპოს-ასული—მაიაკოვსკის რაიონის ობჩის საშუალო სკოლის დაწყებითი კლასის მასწავლებელი.
45. **გობეჩია** ნიკოლოზ კონსტანტინეს-ძე—ჩხოროწყუს რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი.
46. **გოგიაშვილი** კონსტანტინე კონდრატის-ძე—საგარეჯოს რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი.
47. **გოგიბერიძე** ლოლა ივანეს-ასული—თეთრი წყაროს რაიონის ბოგვის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

48. გოგილაშვილი მიხეილ ნიკოლოზის-ძე—კატრეთის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

49. გოგიჩაიშვილი ოლღა ტარიელის-ასული—აჭარის ასსრ ქობულეთის რაიონის ჩაქვის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

50. გონჯილაშვილი მარიამ იოსების-ასული—თიანეთის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

51. გოცაძე იოსებ პეტრეს-ძე—შიაკოვსკის რაიონის წითელი ხევის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

52. გრიგოლია ტატიანა თადას-ასული—საქ. ალკჯ ზუგდიდის რაიკომის მდივანი.

53. გუბელაძე ლიდა თეოფილეს-ასული—ქუთაისის მე-2 ქალთა საშუალო სკოლის დაწყებითი კლასის მასწავლებელი.

54. გულისაშვილი სოლომონ თევდორეს-ძე—საგარეჯოს საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

55. გუგუნავა ოლღა პლატონის-ასული—აფხაზეთის ასსრ სოხუმის ა წერეთლის სახელობის მე-2 ქალთა საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

56. გუნცაძე პეტრე ქაიხოსროს-ძე—აჭარის ასსრ ბათუმის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე.

57. გუსეინოვი ყურბან ისმაილოვლი—ბოლნისის რაიონის ფახრალოს საშუალო სკოლის დირექტორი.

58. გურამიშვილი ნინო ივანეს-ასული—ბორჯომის ვაჟთა საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

59. დარსალია ქეთევან მიხეილის-ასული—საქ. სსრ განსახკომის დაწყებითი და საშუალო სკოლის სამმართველოს სკოლისგარეშე მუშაობის სექტორის უფროსი.

60. დავითაძე ალი ახმედის-ძე—აჭარის ასსრ ხულოს რაიონის შუახევის 7 წლიანი სკოლის დირექტორი.

61. დავლიანიძე მიხეილ ივანეს-ძე—ონის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი.

62. დანკევიჩი ვლადიმერ პავლეს-ძე—აფხაზეთის ასსრ სოხუმის ილ. ჭავჭავაძის სახელობის მე-3 ქალთა საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

63. დახუნდარიძე თამარ ივანეს-ასული—ქუთაისის პირველი ქალთა საშუალო სკოლის დირექტორი.

64. დევიძე მარიამ ბესარიონის-ასული—სამტრედიის რაიონის ჯიხაიშის საშუალო სკოლის დაწყებითი კლასის მასწავლებელი.

64. **კვირკელიას** პლატონ მელქისედეკის-ძეს — საქართველოს სსრ განსახკომის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის პედაგოგიკის კაბინეტის გამგეს.

65. **კვიტაშვილს** გიორგი ქრისტეფორეს-ძეს—სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.

66. **კეზელს** ბარბარე პეტრეს-ასულს—დუშეთის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

67. **კეკელიას** გიორგი ივანეს-ძეს—თბილისის რაიონის კოჯრის საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს.

68. **კელენჯერიძეს** ბესარიონ ანტონის-ძეს—ზესტაფონის მოზრდილთა საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

69. **ყენიას** მარიამ ნესტორის-ასულს—ბორჯომის ქალთა საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

70. **კენკაძეს** გიორგი ეგნატეს-ძეს—თბილისის რკინიგზის ვაჟთა მე-4 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

71. **კეჭაყმაძეს** ანასტასია ტერენტის-ასულს—ლანჩხუთის რაიონის სუფსის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

72. **კლდიაშვილს** ოლღა ვიქტორის-ასულს—თბილისის ვაჟთა მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

73. **ქობულთა** ვასილ მაქსიმეს-ძეს—საქართველოს სსრ განსახკომის მოზრდილთა სკოლების პედაგოგიური კაბინეტის გამგეს.

74. **კორძაიას** ვერა ბესარიონის-ასულს—ქუთაისის ქალთა მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

75. **ყუბანიშვილს** გიორგი პავლეს-ძეს—ვანის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

76. **კუკავას** პარმენ ზოსიმეს-ძეს—თბილისის ვაჟთა მე-14 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

77. **ყურაშვილს** ტერენტი ეგნატეს-ძეს—ქუთაისის პედაგოგიური სასწავლებლის დირექტორს.

78. **კუჭავას** ეკატერინე ერმილეს-ასულს—სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ლენინგორის რაიონის მონასტრის საშუალო სკოლის დირექტორს.

79. **ღევიცკის** გიორგი პეტრეს-ძეს—თბილისის საავიაციო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

80. **ღეჟავას** სეფე პაატას-ძეს—ხაშურის რკინიგზის მე-10 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

81. **ლოღუას** აგრაფინა დავითის-ასულს—ფოთის დაწყებითი სკოლის გამგეს.

82. **ლორთქიფანიშეს** გრიგოლ კონსტანტინეს-ძეს — თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სახალხო განათლების პედაგოგიური კაბინეტის მეთოდისტს.

83. **ლორთქიფანიძეს** სოლომონ მიხეილის-ძეს — თბილისის საალ-მშენებლო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

84. **მაისურაძეს** ევსევი არტემის-ძეს — ამბროლაურის რაიონის გოდინის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

85. **მაშულაიშვილს** ოლღა ივლიანეს-ასულს — საქართველოს სსრ განსახკომის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის კაბინეტის გამგეს.

86. **მახარაშვილს** დანიელ გიორგის-ძეს — ქუთაისის ქალთა მე-10 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

87. **მგალობლიშვილს** ალექსანდრე ფილიპეს-ძეს — თბილისის ტოპოგრაფიული ტექნიკუმის სასწავლო ნაწილის გამგეს.

88. **მგელაძეს** ნიკოლოზ დიმიტრის-ძეს — თბილისის საავიაციო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

89. **მებურიშვილს** ამბროსი ბესარიონის-ძეს — თბილისის ვაჟთა მე-4 საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს.

90. **მეზვრიშვილს** მარიამ ალექსანდრეს-ასულს — თელავის რაიონის კისისხევის შვიდწლედის დირექტორს.

91. **მელიქაძეს** დავით ისიდორეს-ძეს — საქართველოს სსრ განსახკომის სასკოლო მშენებლობის სამმართველოს უფროსს.

92. **მესხს** გრიგოლ პართენის-ძეს — ლ. პ. ბერიას სახელობის თბილისის პიონერთა სასახლის ფერწერის კაბინეტის ხელმძღვანელს.

93. **მიხაილოვას** მარიამ ალექსანდრეს-ასულს — თბილისის რკინიგზის ვაჟთა 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

94. **მუჯირს** ანტონ სილოვანის-ძეს — საქართველოს სსრ განსახკომის ინსპექტორს.

95. **მხეიძეს** შალვა სიმონის-ძეს — თბილისის ქალთა მე-5 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

96. **ნადარეიშვილს** ანა (ფლორენცია) მიხეილის-ასულს — ცხაკაიას რკინიგზის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

97. **ნადირაძეს** პავლე დიმიტრის-ძეს — ქიათურის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

98. **ნანეიშვილს** კონსტანტინე ყარამანი ს-ძეს — სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.

99. **ნაცვლიშვილს** ანა გიორგის-ასულს — სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.

100. **ნაცვლიშვილს** სერაპიონ იროდის-ძეს—ბათუმის ვაჟთა საშუალო სკოლის დირექტორს.
101. **ნაჭყეზიას** დავით ფარნაოზის-ძეს—აფხაზეთის ასსრ-ის რიფშის რაიონის ბაბუშერის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
102. **ოგიანს** პოლოს გაბრიელის-ძეს—პუშკინის სახელობის თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტის მასწავლებელს.
103. **ოდიშარიას** ევგენი ნიკოლოზის-ძეს—საქართველოს სსრ განსახკომის ინსპექტორს.
104. **პაპიტაშვილს** ვასილ ერმილეს-ძეს—თბილისის ვაჟთა 21-ე საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს.
105. **პარკაიას** ნინო მარკოზის-ასულს—საქართველოს სსრ განსახკომის თბილისის უსინათლოთა სკოლის მასწავლებელს.
106. **ფერაძეს** ირაკლი ილიას-ძეს—ქ. თბილისის სტალინის სახელობის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგეს.
107. **ფერაძეს** თომა ვასილის-ძეს—თბილისის ქალთა 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
108. **პეტრიაშვილს** ელენე ვასილის-ასულს—ქუთაისის ქალთა მე-10 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
109. **ფირცხალავას** დოროთე ალექსის-ძეს—ლ. პ. ბერიას სახელობის თბილისის პიონერთა სასახლის პედაგოგიური ნაწილის დირექტორის მოადგილეს.
110. **ფირცხალავას** სევერიანე ალექსის-ძეს—ცხაკაიას ქალთა საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
111. **პოპოვას** ევგენია ალექსანდრეს-ასულს—თბილისის რკინიგზის მე-3 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
112. **პროცენკოვს** ოლღა იურის-ასულს—თბილისის ქალთა 25-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
113. **რაზმაძეს** ელენე მიხეილის-ასულს—თბილისის ფიზკულტურის ტექნიკუმის მასწავლებელს.
114. **რიადნოვას** ნინო ალექსანდრეს-ასულს—თბილისის 1-ლი მუსიკალური სასწავლებლის მასწავლებელს.
115. **რუდენკოს** ივანე გრიგოლის-ძეს—თბილისის მუსიკალური სტუდიის მასწავლებელს.
116. **საყვარელიძეს** ეკატერინე ვლადიმერის-ასულს—თბილისის ქალთა 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
117. **სამსონიას** ანა იაკობის-ასულს—თბილისის ქალთა მე-16 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

118. სამსონიას სალომე გიტოს-ასულს—ბათუმის რკინიგზის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

119. სანაკოვეს ნიკოლოზ დავითის-ძეს—სტალინირის პედაგოგიური ინსტიტუტის მასწავლებელს.

120. სანიკიძეს ალექსანდრა ვასილის-ასულს—თბილისის ვაჟთა მე-11 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

121. საჩჩიმელიას ალექსანდრე გიორგის-ძეს—ცხაკაიას სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

122. სოხაძეს მარიამ კონდრატეს-ასულს—თბილისის ვაჟთა მე-20 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

123. სოხაძეს ნინო კონდრატეს-ასულს—თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სახალხო განათლების განყოფილების გამგის მოადგილეს.

124. სულავას არჩილ პეტრეს-ძეს—ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის მასწავლებელს.

125. სუმაროკოვს ფეოდოსი ალექსანდრეს-ძეს—საქართველოს სსრ განსახკომის სამხედრო საჭაერო ძალთა თბილისის სპეციალური სკოლის უფროსს.

126. სხულუხიას სამსონ გიორგის-ძეს—გეგეჭკორის რაიონის სოფ. სალხინოს საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

127. თალაკვაძეს ქსენია ივანეს-ასულს—ბათუმის ვაჟთა მე-9 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

128. ტერ-გეგვონდიანს ანა გრიგოლის-ასულს—თბილისის ვაჟთა 31-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

129. თოთიბაძეს კონსტანტინე ანტონის-ძეს—თბილისის ქალთა მე-5 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

130. ფოტინოვს ლაფრენტი დემიანეს-ძეს—თბილისის ვაჟთა 28-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

131. ხარაზაშვილს ელენე კონსტანტინეს-ასულს—ლ. პ. ბერიას სახელობის საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მასწავლებელს.

132. ხარებოვას მარიამ ივანეს-ასულს—სტალინირის ქალთა საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

133. ხიზანიშვილს ვლადიმერ ონისიმეს-ძეს—ლენინის სახელობის თბილისის რკინიგზის ტრანსპორტის ინჟინერთა ინსტიტუტის მასწავლებელს.

134. ხირსელს თამარ ზაალის-ასულს—სიღნაღის რაიონის ანავის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

135. ცივილიზაცია ზინაიდა ივანეს-ასულს — თბილისის ქალთა 21-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
136. ცისკარიშვილს გიორგი ივანეს-ძეს — ახმეტის რაიონის ზენა მო ალვანის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
137. წულეისკარს ბარბარე გიორგის-ასულს — მუშა ახალგაზრდობის თბილისის მე-11 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
138. წულუკიძეს ნინო დიმიტრის-ასულს — ზესტაფონის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
139. ცხაკაიას კალისტრატე ნესტორის-ძეს — ზუგდიდის რუსული საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
140. ჩერნიავსკაიას ევგენია ვასილის-ასულს — თბილისის მუსიკალური ათწლეულის მასწავლებელს.
141. ჩიჯავაძეს ანა გიორგის-ასულს — თბილისის მუსიკალური ათწლეულის სასწავლო ნაწილის გამგეს.
142. ჩიკვაძეს ზინაიდა კალისტრატეს-ასულს — ა. წულუკიძის სახელობის ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის მასწავლებელს.
143. ჩიქობავას ბენედიქტე ექვთიმეს-ძეს — ამიერკავკასიის რკინიგზის სამმართველოს სკოლების განყოფილების მეთოდისტს.
144. ჭიჭინაძეს ვერა კონსტანტინეს-ასულს — თბილისის პედაგოგიური სასწავლებლის მასწავლებელს.
145. ჩხლაძეს ევსევი ივანეს-ძეს — თბილისის საავიაციო ტექნიკუმის მასწავლებელს.
146. ჭყონია-სტურუას აღათი ლომინის-ასულს — თბილისის რკინიგზის ვაჟთა მე-4 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
147. ჩხენკელს ვლადიმერ პავლეს-ძეს — პუშკინის სახელობის თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტის მასწავლებელს.
148. შაფაქიძეს ლუბა სიმონის-ასულს — თბილისის ქალთა 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
149. შარაძენიძეს სიმონ ბესარიონის-ძეს — პუშკინის სახ. თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტის სასწავლო ნაწილის გამგეს.
150. შანტაბინსკაიას ნაზლი ისა სულთან ყზის — თბილისის ქალთა 37-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
151. შუშანიას ონოფრე ივანეს-ძეს — საქართველოს სსრ განსახკომის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის მეცნიერ მუშაკს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის
თავმჯდომარე გ. სტურუა

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
გ. ეზნატაშვილი

1946 წ. 5 მარტი, ქ. თბილისი.

ბრძანება № 342

საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატისადმი
1946 წ. „20“ თებერვალი

1. საქართველოს სსრ სახელმწიფო პედაგოგიური სასწავლებლის მეოთხე კურსზე ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და არითმეტიკაში ჩატარებული საკონტროლო წერითი შემოწმების შედეგების შესახებ წარმოდგენილი მოხსენებითი ბარათი დამტკიცდეს.

2. აღინიშნოს, რომ არადამაკმაყოფილებელი ცოდნა-ჩვევა გამოამჟღავნეს:

ა) ქართულ ენასა და ლიტერატურაში: ახალქალაქის (დირექტორი ლ. აბაშიძე), ქ. თბილისის (დირექტორი მ. ფირცხალაიშვილი), ზესტაფონის (დირექტორი თ. მანჯავიძე) პედსასწავლებლების მოსწავლეებმა;

ბ) რუსულ ენაში: ახალქალაქის, ქ. თბილისისა და გორის (დირექტორი ი. კაპანაძე) პედსასწავლებლის მოსწავლეებმა;

გ) არითმეტიკაში ახალქალაქის, გორის, ხაშურის (დირექტორი ე. ნოზაძე), სიღნაღის (დირექტორი მ. თანდაშვილი), ბათუმის (დირექტორი ო. ჩხიკვიშვილი) პედსასწავლებლის მოსწავლეებმა.

3. ბირველ სემესტრში საკლასო წერითი მუშაობის ჩაუტარებლობისათვის გამოეცხადოს საყვედური გაფრთხილებით ბათუმის პედსასწავლებლის მათემატიკის მასწავ. ელენე თალაკვაძეს.

4. წერითი მუშაობის სუსტად დაყენების გამო გაფრთხილებულ იქნან ახალქალაქის პედსასწავლებლის დირექტორი ამხ. ლ. აბაშიძე, ქ. თბილისის პედსასწავლებლის დირექტორი ამხ. მ. ფირცხალაიშვილი და სასწავლო ნაწილის გამგე ამხ. კ. ცაგარეიშვილი, ზესტაფონის პედსასწავლებლის დირექტორი ამხ. თ. მანჯავიძე და გორის პედსასწავლებლის დირექტორი ი. კაპანაძე.

5. ბათუმის პედსასწავლებლის დირექტორს ამხ. ოლ. ჩხიკვიშვილს მიეთითოს იმის გამო, რომ მან ვერ უზრუნველჰყო ქართულ ენასა და ლიტერატურაში მოსწავლეთა წერითი ნამუშევრების საქართველოს სსრ განსახკომში წარდგენა.

6. დაევალოს დაწყებითი და საშუალო სკოლის სამმართველოს პედაგოგიური სასწავლებლების სექტორს:

ა) განსაკუთრებულ აღრიცხვაზე აიყვანოს პედსასწავლებლების მოსწავლენი, რომელთა საკონტროლო წერიტი ნამუშევრები ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და არითმეტიკაში შეფასებულ იქნა „2“-ზე;

ბ) არაუგვიანეს 10 აპრილისა შეისწავლოს ახალქალაქის პედაგოგიური სასწავლებლის სასწავლო - აღმზრდელობითი მუშაობა და დასახოს საპირო ღონისძიებანი მუშაობის გარდასაქმნელად;

გ) პერიოდულად ჩატაროს საკონტროლო წერიტი სამუშაოები ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და არითმეტიკაში პედაგოგიური სასწავლებლის ყველა კურსზე და დასახოს სათანადო ღონისძიებანი.

7. წარმოდგენილი მოხსენებითი ბარათი და ეს ბრძანება განხილულ იქნას საქართველოს სსრ ყველა პედაგოგიური სასწავლებლის პედსაბჭოს სხდომაზე.

საქართველოს სსრ განათლების
სახალხო კომისარი **მ. კუპრაძე**.

მოხსენებითი ბარათი

საქართველოს სსრ სახელმწიფო პედაგოგიური სასწავლებლების მეთხვე კურსზე ჩატარებული საკონტროლო წერიტი შემოწმების შედეგების შესახებ ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და ლიტერატურაში და არითმეტიკაში.

საქართველოს სსრ პედსასწავლებლების დამამთავრებელი კურსის მოსწავლეთა ცოდნა-ჩვევის გამოვლინების მიზნით, 1945 წლის 10 დეკემბრიდან 20 დეკემბრამდე, ახალქალაქის, ბათუმის, გორის, ზესტაფონის, თბილისის, მახარაძის, სიღნაღის, ქუთაისის, ცხაკაიას, ხაშურის და წულუკიძის სახელმწიფო პედაგოგიურ სასწავლებლებში ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და არითმეტიკაში; ჩატარებული იქნა საკონტროლო წერიტი მუშაობა.

პედაგოგიურ სასწავლებლებს წერიტი მუშაობის ორგანიზებულად ჩატარების მიზნით მიეცათ მითითება: ა) წერა ზუსტად ჩატარებინათ დაწესებულ დღეებში, ბ) წერიტი სამუშაოს შესასრულებლად მოსწავლეთათვის მიცემული იყო ორი საათი თანმიყოლებით, გ) სა-

კონტროლო წერითი სამუშაოები მოსწავლეთა მიერ შესრულებულ ყოფილიყო საკლასო წერითი მუშაობისათვის განკუთვნილ რვეულებში. ამასთან, არ იყო ნებადართული წერითი სამუშაო მოსწავლეთა მიერ თავდაპირველად შავად ყოფილიყო შესრულებული და მერე კი რვეულში გადაწერილი, ყველა წერითი ნამუშევარი საგნის მასწავლებლებს უნდა გაესწორებიათ გულდასმით და შეეფასებიათ.

საკონტროლო წერითი თემები მოთავსებული იყო დალუქულ პაკეტში. დალუქული პაკეტი განათლების განყოფილების გამგეს პირადად უნდა ჩაებარებინა პედსასწავლებლის დირექტორისათვის საკონტროლო წერისათვის დაწესებულ დღეს და პაკეტის გახსნისას შეედგინათ სათანადო აქტი.

საკონტროლო წერითი მუშაობის ჩასატარებლად შერჩეული იქნა საწერი თემები: 1. ქართულ ენასა და ლიტერატურაში:— ალ. ყაზბეგის რომანის „ელგუჯას“ მოკლე შინაოსი“, 2. რუსულ ენასა და ლიტერატურაში:— საკარნახო ტექსტი 106 სიტყვისაგან შემდგარი, რომელიც აღებული იყო გავლილ ლიტერატურულ მასალიდან. 3. არითმეტიკაში: კომბინირებული ამოცანა ნაწილის მიხედვით მთელის პოვნაზე და პროცენტზე, ხოლო მაგალითები პროპორციის უცნობი წევრის მოძებნაზე და ყველა მოქმედება ათწილადებზე. განსახკომის დაწესებითი და საშუალო სკოლის სამმართველოს მიერ რეცენზირებულ იქნა არამართო საკონტროლო წერითი ნამუშევრები, არამედ პედსასწავლებლებში 1945 წლის 17 სექტემბრიდან 20 დეკემბრამდე ჩატარებული ყველა წერითი ნამუშევარი.

პედაგოგიურ სასწავლებლიდან ქართულ ენასა და ლიტერატურაში წარმოდგენილი 194 რვეული 776 წერითი ნამუშევართ; რუსულ ენასა და ლიტერატურაში წარმოდგენილი იყო 184 რვეული 552 წერითი ნამუშევართ; ხოლო არითმეტიკაში 194 რვეული 504 ნამუშევართ—საკონტროლო წერითი ნამუშევრების ჩათვლით.

ამრიგად საკონტროლო წერითი ნამუშევართან ერთად პედსასწავლებლის მეოთხე კურსის ერთ მოსწავლეზე, საშუალოდ, ქართულ ენასა და ლიტერატურაში მოდის 4 წერითი ნამუშევარი, რუსულ ენაში—3 და არითმეტიკაში კი 3-ზე ნაკლები, რაც არ შეიძლება საკმარისად ჩაითვალოს.

წერითი ნამუშევრების ანალიზმა ცხადჰყო, რომ ზოგიერთი პედსასწავლებლის მოსწავლეთა წერით ნამუშევრებში სჩანს განვლილი პროგრამული მასალების შეგნებული ცოდნა. ასე, მაგალითად, ქ. ქუთაისის, სიღნაღისა და ცხაკაიას პედსასწავლებლის მოსწავლენი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში ამელავენებენ ნაწარმოების ტექს-

ტის საფუძვლიან ცოდნას, გააჩნიათ წერილობითი აზრის თანამიმდევრულად და ცხადად გადმოცემის უნარი, გამომუშავებული აქვთ მართლწერის ჩვევები. რუსულ ენასა და ლიტერატურაში საკონტროლო წერითი სამუშაოები დამაკმაყოფილებლად არის შესრულებული ბათუმის, ქუთაისის, სიღნაღის და წულუკიძის პედსასწავლებლების მოსწავლეთა მიერ; არითმეტიკაში მაგალითები და ამოცანა დამაკმაყოფილებლად არის ამოხსნილი ქუთაისისა და მახარაძის პედსასწავლებლების მოსწავლეთა მიერ.

ზესტაფონის პედსასწავლებლის მოსწავლეთა წერითი ნამუშევრების ანალიზმა გამოამჟღავნა სერიოზული ნაკლოვანებანი.

ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

ა) მოსწავლეთა საგრძნობ ნაწილს საფუძვლიანად არა აქვს შესწავლილი ლიტერატურული ტექსტი, არ შესწევს უნარი აზრის დასასაბუთებლად ნაწარმოებიდან სათანადო ადგილები მოიტანოს, აზრი თანამიმდევრულად ჩამოაყალიბოს, შესაბამისად გამოიყენოს კრიტიკული სტატიები, დამოუკიდებლად გამოიტანოს საჭირო დასკვნები; ზოგი მოსწავლე უშვებს უხეშ ფაქტიურ შეცდომებს. მაგალითად, ახალქალაქის მე-4 კურსის მოსწავლე ზ. ა. გრ. ორბელიანის „სადღეგრძელოს“ განხილვისას წერს: „რა აინტერესებდათ საქართველოს მტრებს?—მათ ძალიან მოსწონდათ საქართველო კიდევ ქართველი ხალხი, როგორც მებრძოლი ხალხი, აგრეთვე მტრების გულისყურს იპყრობდა საქართველოს ლალი და მიმზიდველი ბუნება:

ჰე, მძიმე მამულო სასურველო!

ვინ გახსენოს, რომ მის გული

არ ათრთოლდეს, სიხარულის აღტაცებითა აღვსილი“.

მასწავლებლის მიერ ეს უაზრო ადგილი არ არის გასწორებული და ამავე დროს ნამუშევარი შეფასებულია 4-ზე. ამავე სასწავლებლის მოსწავლე ვ. თ. ალ. ჭავჭავაძის შემოქმედების გარჩევისას წერს: „საქართველოს ახსოვს მრავალი აოხრება სპარსეთის. შაჰ-აბაზის შემოსვლის დროს დიდი გაჭირვება განიცადეს, მაგრამ მაინც მოიხვეჭა გმირული სული“. მასწავლებლის მიერ აქაც მრავალი შეცდომა არ არის გასწორებული და ნამუშევარი კი შეფასებულია 3-ზე. ასეთივე მდგომარეობაა თბილისის პედაგოგიურ სასწავლებელშიც.

ბ) მოსწავლეთა ერთი ნაწილი ვერ ახერხებს აზრის ნათლად გამოხატვას, უშვებს უხეშ სტილისტიკურსა და ორთოგრაფიულ შეცდომებს. მოსწავლეთა დიდ ნაწილს არ შესწევს წინადადებებში

ქვემდებარისა და შემასმენელის დროსა და რიცხვში შეთანხმების უნარი; ჯერ კიდევ ხშირად გვხვდება კუთხური გამოთქმები და სხვა მაგალითად, მახარაძის პედსასწავლებლის მოსწავლეები წერენ: „შეფასება“ ლამე“, „მიხთა“, „მისი ენა არავინმა არ იცის“, „გახთა“, „პიესაში არსებული ისტორია“, „მთაში ხევის ყარაულობის დროს მოდის ერთი მოხევე“; ხაშურის პედსასწავლებლის მოსწავლეთა ნამუშევრებში ასეთი ადგილი გვხვდება, — „ონისიმეს შვილი მათია და ელგუჯა ძმად შეიფიცებია, რომლის საშუალებითაც კავშირს გააბამს მზალვესთან“, „მათ მტერი ვერ მიუდგებოდათ“, „როდესაც ელგუჯამ გაიგონა სროლის ხმა, ია შევარდება სახლში“; ხოლო წულუკიძის პედსასწავლებელში: „გოგიამ დაედევან“, „ელგუჯამ გაჰყვა მახამეთას“, „გოგიადან ვარი მიიღო“. მსგავსი მდგომარეობაა თბილისის, გორის, ზესტაფონის პედსასწავლებლებშიაც;

გ) ზოგიერთი პედსასწავლებლის მოსწავლეები არ არიან დაუფლებულნი პუნქტუაციის კანონებს, არა აქვთ სიტყვების გადატანისა და სწორად დამარცვლის მტკიცე ჩვევა. მაგალითად, ხაშურის პედსასწავლებლის მოსწავლეები წერენ: „გამჯამთ-ელდა“, „ჩოფიკა-შვილი“ და სხვ. მსგავსი მდგომარეობაა თბილისის, ზესტაფონის, წულუკიძის, გორისა და ახალქალაქის პედსასწავლებლებში;

დ) მოსწავლეებს არა აქვთ გამოიშვებულნი კალიგრაფიული ხელი და ბევრ სასწავლებელში არ ტარდება მასწავლებლის მიერ მითითებული შეცდომების გამოსწორებაზე ვარჯიში (თბილისის, ახალქალაქის, ხაშურის, გორის პედაგოგიური სასწავლებლები);

ე) ზოგიერთი პედსასწავლებლის მასწავლებლები დაუშვებელ უპასუხისმგებლად ეკიდებიან მოსწავლეთა წერითი ნამუშევრების შეფასების საქმეს. ახალქალაქის პედსასწავლებლის 15 წერითი ნამუშევრიდან მასწავლებლის მიერ 10 შეფასებულია „3“-სა და „4“-ზე, ხოლო განსახკომის მიერ 15-ვე „2“-ზეა შეფასებული; მახარაძის, პედსასწავლებლის მიერ წარმოდგენილი 15 წერითი ნამუშევრიდან „4“-ზე შეფასებულია 1, „3“-ზე—13, „2“-ზე კი 2 წერითი ნამუშევარი, ხოლო განსახკომის მიერ „3“-ზე შეფასებულია მხოლოდ „4“ წერითი ნამუშევარი და დანარჩენი 11 კი—„2“-ზე. მსგავსი მდგომარეობაა ზესტაფონისა და გორის პედსასწავლებლებში.

რუსულ ენასა და ლიტერატურაში

ა) თბილისის პედაგოგიური სასწავლებლის მოსწავლეებმა არ იციან არსებითი სახელების დაბოლოების მართლწერა („пашады“, „пашадей“ და სხვა), უშვებენ შეცდომებს უმახვილო ხმოვანების

მართლწერაში — „0“-ს ნაცვლად წერენ „a“-ს („паднасила“ და სხვა), სწორად ვერ წერენ ზმნებს, რომელთა წინ იწერება „не“ („нехотела“). არა აქვთ ჩვევა ისეთი სიტყვების მართლწერისა, როგორც მელშიაც იხმარება რბილი ნიშანი, წერენ „силно“, „смотря“ და სხვ. საკუთარ სახელს ვერ წერენ სწორად („дуня“ და სხვ.) არის სიტყვების დამახინჯებულად წერის შემთხვევებიც — „обл-учок“-ის ნაცვლად წერენ — „обручок“-ს, „мучительном“-ის ნაცვლად წერენ „мусчителном“ და სხვ. თითოეული მოსწავლის თითო ნამუშევარში დაშვებულია 7—10-მდე ორთოგრაფიული შეცდომა;

კუდად წერენ გორის პედსასწავლებლის მე-4 კურსის მოსწავლეები: თითოეული მოსწავლის თითო წერით ნამუშევარში დაშვებულია 7-40-მდე ორთოგრაფიული შეცდომა;

გ) ზოგიერთ პედსასწავლებლის მასწავლებელი დაუშვებელ ლიბერალობას იჩენს ნამუშევრების შეფასების საქმეში. ასე მაგალითად, გორის პედსასწავლებლის 4 მოსწავლის წერითი ნამუშევარი შეფასებულია „3“-ზე, თვით მასწავლებლის მიერ თითოეულ ნამუშევარში შემჩნეულია და გასწორებული 17-მდე სხვადასხვა სახის შეცდომა; სამი მოსწავლის წერითი ნამუშევარი შეფასებულია „4“-ზე, მაშინ როდესაც თითოეული მოსწავლის წერით ნამუშევარში 8-ზე მეტი შეცდომაა დაშვებული, ხოლო ერთი ნამუშევარი შეფასებულია „5“-ზე, მაშინ როდესაც ამ ნაშრომში 12 შეცდომაა; ცხაკაიას პედსასწავლებლის 5 მოსწავლის წერით ნამუშევარი მასწავლებლის მიერ შეფასებულია „3“-ზე, მაშინ, როდესაც თითოეული წერითი ნამუშევარი შეიცავს შვიდზე მეტ შეცდომას;

დ) ზოგიერთი პედსასწავლებლის მოეთხე კურსის მოსწავლეებმა საქართველოს სსრ განსახკომიდან გაგზავნილი საკარნახო ტექსტი დამაკმაყოფილებლად ვერ დასწერეს. ასე მაგალითად, ქ. თბილისის პედსასწავლებელში 16 მოსწავლიდან ნიშანი „3“ მიღო მხოლოდ ერთმა მოსწავლემ, გორის პედსასწავლებლის მიერ წარმოდგენილი 10-ვე წერითი ნამუშევარი შეფასებულია „2“-ზე;

ე) ახალქალაქის, თბილისის, მახარაძის, ხაშურის და სხვ. პედაგოგიურ სასწავლებლებში არ ექცევა ყურადღება მოსწავლეთა მიერ შეცდომების გასწორებას, მოსწავლეთა საკრძნობ ნაწილს არა აქვს გამომუშავებული კალერგრაფიული ხელი.

ა) საქართველოს სსრ განსახკომის მიერ გავზავნილი სრულებით ვერ ამოხსნეს გორისა, სიღნაღისა და ხაშურის წავლებლის მეოთხე კურსის მოსწავლეებმა;

ბ) ზოგიერთ პედსასწავლებელში პირველი სემესტრის განმავლობაში საკლასო წერისათვის მაგალითები და ამოცანები არ არის სწორად შერჩეული. ხშირად მოსწავლეებს ეძლევათ პედსასწავლებლის მე-4 კურსის მოსწავლისათვის მეტად მარტივი ამოცანა. მაგალითად, ახალქალაქის პედსასწავლებელში 13 დეკემბერს მიუციათ ასეთი ამოცანა: „ორ ქალაქს შორის მანძილი მატარებელმა ორ დღეში გაიარა. პირველ დღეს გაიარა მთელი მანძილის $\frac{1}{15}$ ნაწილი; რა მანძილია ამ ქალაქებს შორის, თუ პირველ დღეს 80 კმ-ით მეტია გავლილი, ვიდრე მეორე დღეს?“ ცხაკაიას პედსასწავლებელში 28/IX მიუციათ შემდეგი ამოცანა: „ორ საწყობში 17048 ცენტნერი და 63 კგ. ხორბალია, ერთში 566 ც-ით მეტია, ვიდრე მეორეში, რა რაოდენობის ხორბალია თითოეულ მათგანში“ და სხვ. მსგავსი მდგომარეობაა გორის პედსასწავლებელში;

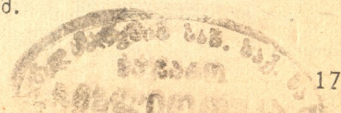
გ) ზოგიერთ პედსასწავლებელში არ ექცევა სათანადო ყურადღება ჩანაწერების სიზუსტეს; მოსწავლეთა საგრძნობ ნაწილს არ აქვს გამომუშავებული წილადის ხაზის, ტოლობის ნიშნის თავის ადგილზე წერის მტკიცე ცოდნა-ჩვევა. ცხაკაიას პედსასწავლებლის მოსწავლეები წერენ: $184\frac{5}{8}$, $31\frac{1}{4}$ და სხვ.

დ) არ ექცევა ყურადღება გამოანგარიშების რაციონალურ ხერხების გამოყენებასა და უმარტივეს სახეზე დაყვანას (ახალქალაქის, გორის, ხაშურის პედსასწავლებლები);

ე) ზოგიერთ პედსასწავლებელში წერითი ნამუშევრები არ სწორდება კეთილსინდისიერად. ახალქალაქის პედსასწავლებელში § ა—ში დასახელებული ამოცანა მოსწავლის მიერ ასეა ამოხსნილი: მატარებელმა პირველ დღეს გაიარა $\frac{8}{15}$ ნაწილი მთელი მანძილისა, ხოლო მეორე დღეს $\frac{7}{15}$ ნაწილი, ე. ი. პირველ დღეს მატარებელს გაუვლია $\frac{1}{8}$ ნაწილით მეტი, ვიდრე მეორე დღეს, რაც შეადგენს 80 კმ.

1. გავიგოთ რამდენი კმ. გაუვლია პირველ დღეს?

$$80 : \frac{1}{8} = 80 \cdot 8 = 640 \text{ კმ.}$$

2. გავიგოთ რამდენი კმ. გაუვლია მეორე დღეს?

$$640 - 560 = 1200 \text{ კმ.}$$

3. გავიგოთ რამდენი კმ-ია ორ ქალაქს შორის?

$$640 + 560 = 1200 \text{ კმ.}.$$

მასწავლებლის მიერ, ამოცანის ამოხსნაში დაშვებული შეცდომები გასწორებული არ არის;

გ) ადგილი აქვს ნამუშევრების ერთიმეორისაგან გადაწერის შემთხვევებს, რასაც ზოგიერთი მასწავლებელი არავითარ ყურადღებას არ აქცევს. ბათუმის პედსასწავლებლის შვიდი მოსწავლის ნამუშევარი ერთნაირად არის შესრულებული, ყველას მიერ კითხვები ერთნაირად არასწორად არის ფორმულირებული; ასევე, ახალქალაქის პედსასწავლებლის მოსწავლეებს ამოცანები და მაგალითები ერთიმეორისაგან აქვთ გადაწერილი; ცხაკაიას, წულუკიძის, ხაშურის პედსასწავლებლის ყველა მოსწავლე ერთნაირ შეცდომას უშვებს;

ზ) ზოგიერთი პედსასწავლებლის მასწავლებელი წერითი ნამუშევრის შეფასების საქმეში იჩენს ლიბერალობას; გორის პედსასწავლებლის მოსწავლე კ-ს მასწავლებელი უწერს „3“-ს ისეთ ნამუშევარში, რომელიც არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება შეფასდეს 2-ზე მაღალი ნიშნით; არითმეტიკაში თბილისის პედსასწავლებლის მიერ წარმოდგენილი 16 ნამუშევრიდან, რომელიც მასწავლებლის მიერ შეფასებულია „4“-ზე, არც ერთ მოსწავლეს საკონტროლო ნაწერში „4“ არ ეკუთვნის; ახალქალაქის პედსასწავლებლის მოსწავლე ზ. საკონტროლო სამუშაოს შესრულების დროს ამჟღავნებს წილადებზე მოქმედების უცოდინარობას. მიუხედავად ამისა, ნამუშევარს მასწავლებელი აფასებს „3“-ზე; ამავე პედსასწავლებლის მოსწავლე კ. 16|X მიცემულ ამოცანას ვერ ხსნის, მასწავლებელი ნამუშევარს აფასებს „4“-ზე; მოსწავლე ს. ამოცანის ამოხსნის დროს არ სვამს არც ერთ კითხვას, ნამუშევარი გადაწერილია, მასწავლებელი აფასებს „4“-ზე; ზესტაფონის პედსასწავლებლის მოსწავლე მ. ზ. 6|10 არ კვეცავს, ნიშანი აქვს დასმული გაყოფის ნიშნის ნაცვლად და მასწავლებელი ნაშრომს აფასებს „5“-ზე. მსგავსი მდგომარეობაა ბათუმისა და ცხაკაიას პედსასწავლებლებში;

თ) ზოგიერთ პედსასწავლებელში არასაკმაო რაოდენობით ტარდება საკლასო წერითი სამუშაოები; მაგალითად, გორისა და თბილისის პედსასწავლებლებში პირველ სემესტრში წერითი სამუშაო არითმეტიკაში ჩატარებულია 2-ჯერ, ამასთან თბილისის პედსასწავლებელში 30|XI-ს 34 მოსწავლიდან 25 მოსწავლე წერას არ ესწრებოდა, ხოლო ბათუმის პედსასწავლებელში არითმეტიკის მასწავლებ-

ლის დანაშაულებრივი უპასუხისმგებლობის შედეგად არითმეტიკაში არც ერთხელ არ ჩატარებულა წერიითი სამუშაო.

დასახელებულ პედაგოგიურ სასწავლებელში არსებული ეს ჩანა-
მორჩენა იმის შედეგია, რომ ქართული ენის, რუსული ენისა და
არითმეტიკის მასწავლებლები სუსტად მუშაობენ და მოსწავლეებს ამ
საგნებში ცოდნაჩვევებს ვერ აძლევენ.

ამასთან ერთად ზემოთაღნიშნული ნაკლოვანებანი იმითაც არის
გამოწვეული, რომ სახელმწიფო პედაგოგიური სასწავლებლის დი-
რექტორები და სასწავლო ნაწილის გამგეები არ უწევენ სათანადო
დახმარებას და კონტროლს მასწავლებლებს და არ აქცევენ ჯეროვან
ყურადღებას:

ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

ა) მოსწავლეთა მიერ მხატვრული ნაწარმოების ტექსტის საფუ-
ძვლიანად შესწავლას, შეგნებულ თხრობას, წიგნზე დამოუკიდებელ
მუშაობას, ნაწარმოების მხატვრული და იდეური მხარის გამომხატ-
ველი ადგილების ამოწერას, გმირის დახასიათებას;

ბ) ლიტერატურული თემის სათანადოდ დამუშავებისათვის სხვა-
დასხვა წყაროების (კრიტიკული ლიტერატურის, ბიოგრაფიული ცნო-
ბების, მემუარების) გამოყენებას;

გ) გრამატიკული კანონებისა და წესების გამოყენების უნარის
გამომუშავების მიზნით გრამატიკულ ვარჯიშს, წერიითი ნამუშევრების
გასწორებას და სხვ.

რუსულ ენასა და ლიტერატურაში

ა) ლიტერატურული ტექტის შეგნებულად წაკითხვას, მოსწავ-
ლეთა ლექსიკონის გამდიდრებას;

ბ) რუსული ენის გაკვეთილზე სისტემატურ ვარჯიშს. ამასთან,
გრამატიკულ კანონებზე ვარჯიშობისათვის შინ დავალების მიცემას,
მის კონტროლს, შეცდომების გასწორებას;

გ) წერიითი თემატიკის მრავალფეროვნებას და სხვ.

**ზემოაღნიშნულ ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად აუცილებელია
გატარდეს შემდეგი:**

1. წერიითი მუშაობა კლასებისა და საგნების მიხედვით განისაზ-
ღვროს შემდეგი სახით:

ა) ქართული ენის ყოველ გაკვეთილზე საკლასო წერას დაეთმოს
15-20 წუთი. ამასთან, შინ შესასრულებლად მოსწავლეებს სისტემა-
ტურად მიეცეთ შესაფერი წერიითი დავალებები;

ქართულ ლიტერატურაში სემესტრის განმავლობაში ჩატარდეს საკლასო წერა—I და II კურსებზე არანაკლებ 8-სა, მესამე კურსზე არა ნაკლებ 7-სა და მეოთხე კურსზე არანაკლებ 6-სა; ამასთან, მოწვეულ სწავლეებს სისტემატურად მიეცეთ საშინაო წერითი დავალებანი;

ბ) რუსულ ენაში სემესტრის განმავლობაში ჩატარდეს საკლასო წერა პირველ და მეორე კურსზე არანაკლებ 10-სა, მესამე და მეოთხე კურსზე არანაკლებ 8-ისა, ამასთან, ყოველ გაკვეთილზე ტარდებოდეს წერითი მუშაობა გარკვეულ ენობრივი სავარჯიშოსთან დაკავშირებით და შინ შესასრულებლად სისტემატურად ეძლეოდეთ მოსწავლეებს წერითი დავალებები;

გ) არითმეტიკაში სემესტრის განმავლობაში ჩატარდეს საკონტლო წერა მესამე კურსზე არანაკლებ 5-სა და მეოთხე კურსზე არა ნაკლებ 10-სა. ამასთან, არითმეტიკის ყოველ გაკვეთილზე ტარდებოდეს საკლასო წერითი ვარჯიში მაგალითებისა და ამოცანების ამოხსნაში და მოსწავლეებს სისტემატურად ეძლეოდეს სათანადო დავალებები შინ შესასრულებლად;

დ) საკლასო და საშინაო წერითი ნამუშევრების მომხადებულად ჩატარების მიზნით დგებოდეს სემესტრული საბუშაო გეგმები წერითი სამუშაოთა თემატიკისა და სახეების გათვალისწინებით;

ე) მასწავლებლის მიერ გულდასმით გასწორდეს, როგორც საკლასო, ისე საშინაო წერითი ნამუშევრები; შესწავლილ იქნას ტიპური შეცდომები მოსწავლეთა ნამუშევრებში და ეწყობოდეს ვარჯიში დაშვებული შეცდომების გამოსასწორებლად;

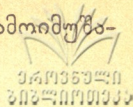
ვ) დადგინდეს პედსასწავლებლის ყველა კურსის მოსწავლეთათვის, როგორც სავალდებულო წესი, წერით ნამუშევრებში დაშვებული ყოველი სახის შეცდომის (ორთოგრაფიული, სტილისტიკური, ფაქტიური, პუნქტუაციური) მოფიქრებულად და ფაქიზად გამოწერა და მისი სწორი ფორმით დაწერა, ხოლო მასწავლებლების მიერ „შეცდომების გასწორების“ გულდასმით შემოწმება.

თ) ყოველი წერითი ნამუშევარი (საკლასო, საშინაო) შეფასდეს სწორად, ხელმოწერილ იქნას მასწავლებლის მიერ და დაიწეროს თარიღი;

ი) განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს სუფთა წერას, კალიგრაფიული ხელის გამომუშავებას;

დადგენილი იქნას, რომ მოსწავლე, რომელიც ვერ წერს ასოებს სწორად, არ იცის ასოების გადაბმულად წერა აბზაცის დაცვით, არ არის დაუფლებული სიტყვების გადატანის წესებს, მასწავლებლის ხელმძღვანელობით, წერის დედნის საფუძველზე, სისტემა-

ტურად ეწევა წერით ვარჯიშობას, სანამ მტკიცედ არ გამოიმუშავებს სათანადო ჩვევას.
გარდა ამისა:

1. ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

ა) ქართული ენის გაკვეთილებზე სისტემატურად წარმოებდეს ვარჯიში გრამატიკის კანონებისა და წესების დასაუფლებლად. სავარჯიშო ტექსტები შერჩეულ იქნას გავლილი პროგრამულ მასალებიდან. გაძლიერდეს დეფორმირებულ ტექსტზე მუშაობა;

ბ) ხდებოდეს მოსწავლეთა ლექსიკური მარაგის სისტემატური შეესება ახალი სიტყვებითა და გამოთქმებით;

გ) განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს მოსწავლეთა მიერ ნაწარმოების ტექსტის საფუძვლიანად შესწავლას, შეგნებულ თხრობას, წიგნზე დამოუკიდებელ მუშაობას, ნაწარმოების იდეურ და მხატვრულ ანალიზს;

ხ) საკითხები ლიტერატურის თეორიიდან შესწავლილ იქნას მხატვრულ ნაწარმოებთან დაკავშირებით და ამასთან ფართოდ იქნას დანერგილი ნაწარმოებიდან ისეთი ადგილების ამოწერის პრაქტიკა, რომელიც საჭიროა ნაწარმოების გვირის დახასიათებისათვის, ნაწარმოების იდეური და მხატვრული ღირებულების შეფასებისათვის;

დ) სისტემატურად სწარმოებდეს სხვადასხვა წყაროებზე (ბროშურის, ჟურნალ-გაზეთების, კრიტიკული სტატიების) დამოუკიდებელი მუშაობა, სათანადო ადგილების გამოყენება აზრის ნათელსაყოფად და დასასაბუთებლად, როგორც წერასა, ისე ზეპირმეტყველებაში. უზრუნველყოფილ იქნას მოსწავლეებისათვის ციტატების, თეზისების, კონსპექტების შედგენისა და გამოყენების ცოდნა-ჩვევის გამომუშავება;

2. რუსულ ენაში

ა) გრამატიკის სწავლება ორგანიულად დაუკავშირდეს მხატვრული ტექსტის შესწავლასა და ცოცხალ მეტყველებას;

ბ) განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს ბგერა-ასოების გამოთქმასა და სწორ წერას;

გ) სისტემატურად წარმოებდეს მოსწავლეთა ლექსიკური მარაგის გამდიდრება ახალი სიტყვებისა და გამოთქმების ახსნა-განმარტებით და მიღწეულ იქნას წერასა და ზეპირმეტყველებაში შეგნებულად გამოყენების უნარის გამომუშავება; ამ მიზნით ყოველგაკვეთილზე ტარდებოდეს მუშაობა ცალკე რვეულში;

დ) ზეპირმეტყველების განვითარების მიზნით, განსაკუთრებით ფართოდ იქნას დანერგილი მოსწავლეთა მიერ სურათების აღწერისა და მისი მიხედვით მოთხრობის შედგენის პრაქტიკა და ბარი წაკითხულის გარშემო (კითხვაზე პასუხის გაცემა, თავისუფალი თხრობა და სხვ.), წაკითხული წიგნების შესახებ თავისი აზრის გამოთქმა, ზეპირად დასწავლილის გამომეტყველებით წარმოთქმა, დასწავლილი მოთხრობის გეგმის შედგენა და შინაარსის გადმოცემა, კითხვებზე შესაფერისი ადგილების მონახვა ტექსტში და წაკითხვა, მოცემული სიტყვებისაგან მოთხრობის შედგენა და სხვ.;

ე) სისტემატურად ეძლეოდეს მოსწავლეებს, როგორც გრამატიკული ჭასიათის სავარჯიშოები, ისე ნაწარმოებიდან აფორიზმების, სინონიმების, ეპიტეტების, პოეტური აღწერების ამოწერის მიზნით სათანადო დავალებები.

3. არითმეტიკაში

ა) გაძლიერდეს არითმეტიკულ ამოცანების ამოხსნაზე მუშაობა იმგვარად, რომ არითმეტიკის კურსის დამთავრებისას პედსასწავლებლის მოსწავლე დაუფლებული იყოს ყველა ტიპის მაგალითებისა და ამოცანის ამოხსნის და ჩაწერის ყველა ფორმას (გეგმით, მსჯელობით, პირობის მიხედვით ფორმულების შედგენა და სხვ.);

ბ) განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს არითმეტიკული ჩანაწერის სისწორით დაუფლებას (აღნიშვნები, მოქმედების ჩაწერა ლოგიკური თანამიმდევრობით და ტექნიკურად უფრო ძოხერხებული ფორმით);

გ) გაძლიერდეს მუშაობა გამოთვლების რაციონალური სახეების და ზეპირი ანგარიშის ხერხების დაუფლებაზე.

4. დაევალოს ღირეკტორებსა და სასწავლო ნაწილის გამგეებს:

ა) სისტემატურად დაესწრნენ ქართული ენისა და ლიტერატურის, რუსული ენისა და არითმეტიკის გაკვეთილებს;

ბ) ყოველმხრივ აღმოაუჩინონ მასწავლებლებს საჭირო დახმარება პროგრამის მაღალხარისხოვნად გავლის საქმეში;

დ) მოსწავლეთა ცოდნა-ჩვევის გამოვლინების მიზნით პირადად ჩაატარონ ყველა კურსზე სათანადო საკონტროლო წერიტი საშუაოები, შედეგები განიხილონ პედაგოგიურ საბჭოს სხდომაზე და ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად დასაზონ სათანადო ღონისძიებანი.

5. დადგენილ იქნას, როგორც სავალდებულო წესი, რომ საქართველოს სსრ განსახკომში პედსასწავლებლის მიერ წარმოდგენილ

სემესტრულ ანგარიშში დირექტორების პირადი პასუხისმგებლობით, დეტალურად შექდებოდეს ქართული ენისა და ლიტერატურის რუსული ენისა და არითმეტიკის სწავლების მდგომარეობა (მასწავლებელთა ცოდნის დონე, ჩატარებული წერიითი მუშაობის სახეები და რაოდენობა, პედსაბჭოზე დასახული ღონისძიებანი და სხვ.) და მასთან ანგარიშში მოცემულ იქნას ამ საგნების მასწავლებელთა მუშაობის სრული დახასიათება.

საქართველოს სსრ განსახკომის დაწყებითი

და საშუალო სკოლის სამმართველოს უფროსი უ. ოზოლაძე.

სახელმწიფო პედსახსწავლებლის სექტორის უფროსი ა. ჩაჩიბაია.

ბ რ ძ ე ნ ე ბ ე № 506

საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატისადმი

1946 წ. „13“ მარტი.

საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების განხორციელების შემოწმების შედეგების შესახებ

გავეცანი, რა საქართველოს სსრ სკოლებში საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების მდგომარეობის შემოწმების შედეგებს, აღენიშნავ, რომ ზოგიერთმა განათლების განყოფილებათა გამგემ, სკოლის დირექტორმა და მასწავლებლებმა სათანადო პასუხისმგებლობით მოჰკიდეს ხელი სკოლის ასაკის ბავშვთა სკოლაში მთლიანად ჩაბმის საქმეს. ქალ. თბილისისა და ქალ. ქუთაისის, აბაშის, ვანის, გურჯაანის, ზესტაფონის, ზუგდიდის, ლანჩხუთის, სიღნაღის, ჩოხატაურის, სამტრედიის, წულუკიძისა და სხვა რაიონებში, ზუსტად აღრიცხეს სკოლის ასაკის ყველა ბავშვი და მოზარდი. ჩააბეს ისინი სათანადო კლასებში და შეინარჩუნეს მოსწავლეთა მთელი კონტინგენტი; მაგალითად, მიმდინარე სასწავლო წელს ლანჩხუთის რაიონის სკოლებში დაბრუნებული იქნა 450 მოსწავლე, აბაშის რაიონის სკოლებში - 129, ზესტაფონის რაიონში - 195, ზუგდიდის რაიონში - 200, ჩოხატაურის რაიონში - 150-მდე მოსწავლე და ა. შ.

მიუხედავად ამისა, რესპუბლიკის მრავალ რაიონში საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის განხორციელება არადაამკმაყოფილებლად მიმდინარეობს:

ა) ბევრ რაიონში მოსწავლეთა თვალსაჩინო ნაწილი ჯერ კიდევ სკოლის გარეთ არის დარჩენილი. მაგალითად, ადიგენის რაიონში სკოლის გარეთ დარჩენილია 1-4 კლასების ასაკის 662 ბავშვი (15%),

მე-5-7 კლასების ასაკის—597 ბავშვის (41,0%); მცხეთის რაიონში მე-5-7 კლასების—296 (17,0%), თბილისის რაიონში—1-4 კლასების ასაკის 642 (11,0%), მე-5-7 კლასების—580 (31,0%), ბაშკირეთის რაიონში მე-5-7 კლასების ასაკის—590 (29,0%), გეგეჭკორის რაიონში—მე-5-7 კლასების ასაკის—642 (16,0%), აფხაზეთის ასსრ-ში მე-5-2 კლასების ასაკის—3136 (21,0%), სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში—მე-5-7 კლასების—1575 ბავშვი (24,0%). მსგავსი მდგომარეობას აქვს ადგილი ბოგდანოვკის, ბოლნისის, თეთრწყაროს, კლუხორის, მიაკოვსკის, ცაგერის, დუშეთის, ბორჯომის, საგარეჯოს, ახალციხის, ცხაკაიასა და სხვა რაიონებშიაც;

ბ) 1945 წლის სექტემბრიდან 1946 წლის იანვრამდე ბევრი მოსწავლე ჩამოშორდა სკოლას. მაგალითად აჭარის ასსრ ხულოს რაიონის სკოლებს ჩამოშორდა—650 მოსწავლე, ახალციხის რაიონში—520, საგარეჯოს რაიონში—200, ტყიბულის რაიონში—260, ცხაკაიას რაიონში—276, ქ. ჭიათურის სკოლებს—160-მდე მოსწავლე და ა. შ.

გ) ზოგ სკოლაში ადგილი აქვს მოსწავლეთა მიერ ვაკეეთილების გაცდენის ხშირ შემთხვევებს. ბოლნისის რაიონის დარბაზის საშუალო სკოლის 270 მოსწავლიდან მეცადინეობას მოსწავლეთა მხოლოდ 50-60,0% ესწრება. ამავე რაიონის ფახრალის საშუალო სკოლაში 15 თებერვალს მე-6 კლასში 31 მოსწავლიდან მეცადინეობაზე მხოლოდ 10 მოსწავლე გამოცხადდა. ამავე რაიონის კაზრეთის შვიდწლიან სკოლაში ნოემბრის შემდეგ ყველა კლასში მეცადინეობას მოსწავლეთა ერთი მესამედი აკლდება. თბილისის რაიონის ავკალის საშუალო სკოლაში 23 იანვარს 465 მოსწავლიდან მეცადინეობაზე 233 მოსწავლე გამოცხადდა; ამავე რაიონის ბაგების შვიდწლიან სკოლაში 31 იანვარს მე-2,-4 და მე 6 კლასების 54 მოსწავლიდან მეცადინეობას მხოლოდ 21 მოსწავლე დაესწრო. ასეთივე მდგომარეობას აქვს ადგილი მცხეთის, სტალინირის და ზოგიერთ სხვა რაიონის მთელ რიგ სკოლებშიაც.

საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების საქმეში ზემოაღნიშნული ნაკლოვანებები შედეგია იმისა, რომ დასახელებულ რაიონებში სკოლის დირექტორები და სახალხო განათლების განყოფილებების გამგეები სათანადო პასუხისმგებლობით არ ეკიდებიან—„7-დან 17 წლის ასაკამდე ბავშვთა და მოზარდთა აღრიცხვის ორგანიზაციისა და საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის შესრულების კონტროლის წესის შესახებ“ საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1943 წლის 28 დეკემბერს დამტკიცებულ

ინსტრუქციის განხორციელების საქმეს; არ აწარმოებენ საკირო ახსნა-განმარტებას მოსახლეობაში საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის მნიშვნელობაზე და არ სვამენ საკითხს ზემდგომი ორგანოების წინაშე იმ სახლმმართველებისა და სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარეობის შესახებ, რომლებიც არადამაკმაყოფილებლად მუშაობენ საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გასატარებლად. **ვბრძანებ:**

1. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განსახკომებს, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ყველა სარაიონო და საქალაქო განათლების განყოფილებებს:

ა) 1946 წლის 28 მარტამდე ცალკე სკოლების მიხედვით დაახუსტონ სკოლიდან ჩამოშორებულ და სკოლისგარეთ დარჩენილ ბავშვთა რაოდენობა, საფუძვლიანად შეისწავლონ მათი სათანადო კლასებში დაბრუნების საკითხი და ის მოსწავლეები, რომლებსაც გაცდენილი აქვთ 45 სასწავლო დღეზე ნაკლები, ეხლავე ჩააბან სწავლებაში, ხილო იმ ბავშვების ჩაბმა სკოლებში, რომელთაც 45 სასწავლო დღეზე მეტი აქვთ გაცდენილი—გაითვალისწინონ 1946-47 სასწავლო წლის 1 სექტემბრიდან;

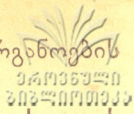
ბ) საფუძვლიანად შეისწავლონ მოსწავლეთა სკოლიდან ჩამოშორების მიზეზები და იმ მოსწავლეებისათვის მატერიალური დახმარების გაწევის მიზნით, რომლებიც ტანსაცმელისა და ფეხსაცმლის უქონლობის გამო სკოლაში ვერ ცხადდებიან, საკითხი დასვან ხელმძღვანელი ორგანოების წინაშე;

გ) ფართო ახსნა-განმარტებითი მუშაობა ჩატარონ მოსახლეობაში საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების მნიშვნელობის შესახებ და იმ მშობლებისა და მეურვეების წინააღმდეგ, რომლებიც ბავშვებს არ გზავნიან სკოლაში, მიიღონ კანონით გათვალისწინებული ზომები;

დ) სისტემატური კონტროლი დააწესონ სახლმმართველებისა და სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარეების მიერ საქართველოს სსრ სახალხო კომისარატა საბჭოს 1943 წლის 28 დეკემბრის დადგენილების განხორციელებაზე და იმ სახლმმართველისა და სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარის მიმართ, რომლებიც არ ზრუნავენ საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარებაზე, ზომების მისაღებად დასვან საკითხი სათანადო ორგანოების წინაშე;

ე) არ დაუშვან მოსწავლეთა მოწყვეტა მეცადინეობიდან სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებში გამოყენების მიზნით და ამ საქმეში

დამნაშავე პირთა შესახებ საკითხი აღძრან სათანადო ორგანიზაციის
წინაშე, ორგანიზაციული ზომების მისაღებად.

2 დავალოს დაწყებითი, შვიდწლიანი და საშუალო სკოლის დირექტორებს (გამგეებს):

ა) სასკოლო უბნის მიხედვით ერთი დეკადის ვადაში დააზუსტონ მიმდინარე სასწავლო წლის განმავლობაში დაწყებითი შვიდწლიანი და საშუალო სკოლების სხვადასხვა კლასებიდან ჩამოშორებულ მოსწავლეთა სიები, შეისწავლონ მათი სკოლიდან ჩამოშორების მიზეზები, ადგილობრივ ორგანოებთან და მშობელთა კომიტეტებთან ერთად დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი მათი სკოლებში დასაბრუნებლად;

ბ) ქალაქად სახლმმართველებთან და სოფლად სასოფლო-სამეურნეოებთან ერთად, დაწესებულ ვადებში, აღრიცხონ წინაწლებში სკოლებიდან ჩამოშორებული მოსწავლეები და ის ბავშვები, რომლებსაც 1946 წლის 1 სექტემბერს შეუსრულდებათ 7 წელი და ამ თავითვე დასახონ საჭირო ღონისძიებანი 1946-47 სასწავლო წლის დასაწყისიდან მათი სკოლაში მთლიანად ჩაბმის უზრუნველსაყოფად;

გ) გადაჭრით აღკვეთონ მოსწავლეთა მიერ გაკვეთილების გაცდენის შემთხვევები: ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში შეამოწმონ მოსწავლეთა მიერ გაკვეთილების გაცდენის მიზეზები, ჩააბან ამ მუშაობაში მოსწავლეთა მშობლები, დააკისრონ მათ პასუხისმგებლობა და უზრუნველყოფონ ამ დარგში მოსწავლეთა წესების ზუსტად გატარება სკოლაში;

დ) დავალოს განათლების განყოფილების გამგეებს ა/წ—23 მარტამდე ეს ბრძანება განიხილონ დაწყებითი, შვიდწლიანი და საშუალო სკოლების დირექტორების (გამგეების) თათბირზე და დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი, რომელიც უზრუნველყოფს საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების საქმეში არსებულ ნაკლოვანებათა სრულ ლიკვიდაციას.

საქართველოს სსრ განათლების

სახალხო კომისარი: მ. კუპრაძე

ვამტკიცებ
საქ. სსრ განათლების
სახალხო კომისარი ვ. კუბრაძე.
1945 წ. 15 დეკემბერი.

შინაგანაწესი

პედაგოგიური სასწავლებლის საერთო საცხოვრებლისა

1. პედაგოგიური სასწავლებლის საერთო საცხოვრებელში ცხოვრების უწყობა აქვთ მხოლოდ პედსასწავლებლის მოსწავლეებს.

2. პედსასწავლებლის საერთო საცხოვრებელში კატეგორიულად აკრძალულია მოსწავლეთა ოჯახის წევრებისა და ამასთანავე პედსასწავლებლის თანამშრომელთა ცხოვრება.

3. პედსასწავლებლის საერთო საცხოვრებელში მოსწავლეთა ჩასახლება ხდება დირექტორის წერილობითი განკარგულებით, რომელსაც ხელს აწერს პედსასწავლებლის დირექტორი, ან მისი თანაშემწე, ადმინისტრაციულ-სამწეო ნაწილში.

4. მოსწავლეებს საერთო საცხოვრებელში ეძლევათ საცხოვრებელი ადგილი სასწავლო წლის დასრულებამდე. საერთო საცხოვრებელიდან საერთო საცხოვრებელში, ან საერთო საცხოვრებლის ერთი ოთახიდან მეორე ოთახში გადაყვანა წლის განმავლობაში შეიძლება მოხდეს მხოლოდ სასწავლებლის დირექტორის განკარგულებით.

5. საერთო საცხოვრებელში ჩასახლებისას მოსწავლე ვალდებულია გაიაროს სამედიცინო და სანიტარული შემოწმება.

6. საერთო საცხოვრებელში შესვლა დასაშვებია ღამის 11 საათამდე.

7. საერთო საცხოვრებელში გარეშე პირთა ყოფნა დასაშვებია საღამოს 10 საათამდე საერთო საცხოვრებლის კომენდანტის მიერ გაცემული საშვით.

8. საერთო საცხოვრებელში მცხოვრებთ პედსასწავლებლის დირექცია უზრუნველჰყოფს: საწოლით (თითოეულ მოსწავლეზე თი-

თო) სკამებით, ინდივიდუალური, დახურული ან ღია კარადებით (ორ მოსწავლეზე ერთი), მაგიდით, გადასაფარებლითა და მაგიდის ღამ-ფით (ოთხ მოსწავლეზე ერთი), ტანისამოსის ჩამოსაკიდებელი, ხინათა-ღნით ან გრაფინით, რადიორეპროდუქტორით (თითო ოთახზე თითო). ლოგინის თეთრეული მიეცემათ ყველა მოსწავლევს.

9. საერთო საცხოვრებლის ადმინისტრაცია საერთო საცხოვრებლებში მცხოვრებთ უზრუნველჰყოფს ცხელი წყლით დილითა და საღამოს.

10. ოთახების დაგვა-დასუფთავება სწარმოებს ტექნიკური მუშაკების მიერ დღეში ერთხელ. იატაკის მორეცხვა, ფანჯრებისა და დგამავეჯეთლობის დაწმენდა სწარმოებს შეიდდლიურში არა ნაკლებ ერთისა.

11. საწოლებისა და პირადი ნივთების დასუფთავება სწარმოებს მოსწავლეთა მიერ.

საერთო საცხოვრებელში შემოღებულია მოსწავლეთა ყოველდღიური მორიგეობა. მორიგე პასუხისმგებელია საერთო საცხოვრებლის სანიტარულ-ჰიგიენურ პირობებზე.

12. მოსწავლეს ავადმყოფობის შემთხვევაში, ექიმის დასკვნის საფუძველზე, ადმინისტრაცია აგზავნის განსაკუთრებულ შენობაში (იზოლიატორში) ან საავადმყოფოში.

13. მოსწავლენი, რომლებიც საერთო საცხოვრებელში ცხოვრობენ, ვალდებული არიან დაიცვან წესრიგი და გაუფრთხილდნენ საერთო საცხოვრებლის ინვენტარს.

14. მოსწავლენი, რომლებიც არადადეგებთან დაკავშირებით დროებით სტოვებენ საერთო საცხოვრებელს, ვალდებულნი არიან თავიანთი ნივთები შესანახავად ჩააბარონ საერთო საცხოვრებლის საწყობს. ჩაუბარებელი ნივთების დაკარგვის შემთხვევაში ადმინისტრაცია პასუხს არ აგებს.

15. საერთო საცხოვრებლის ოთახიდან რომელიმე ნივთის გამოტანა, საერთო საცხოვრებლის კომენდანტის ნებართვის გარეშე, აკრძალულია.

16. ოთახში წესრიგის დაცვის მიზნით, ოთახში მცხოვრებთაგან გამოიყოფა მამასახლისი. ოთახის მამასახლისს ამტკიცებს პედსასწავლებლის დირექტორი.

17. თეთრეულის რეცხვა ოთახებსა და დერეფნებში კატეგორიულად აკრძალულია. თეთრეულის სარეცხად გამოყოფილ უნდა იქნას სპეციალური ოთახი, ან შენობა სამრეცხაოსათვის, თუ საერთო საცხოვრებელთან ამის შესაძლებლობა არის. ნავაგის ჩასაყრე-

ლად საერთო საცხოვრებლის ეზოში იდგმება სპეციალური ყუთები.

18. საცხოვრებელ ოთახებსა და დერეფნებში აკრძალულია უთოს და ნავთქურების ანთება, აგრეთვე ელექტრონისა და ოსათვის სათანადო ნებართვის გარეშე ცალკე წერტების შექმნა.

19. საერთო საცხოვრებელში ბრძანებები და განცხადებანი გამოკრული უნდა იქნას სპეციალურ ვიტრინებში, რომელიც იდგმება საცხოვრებლის კომენდანტის მიერ მიჩნეულ ადგილზე.

20. საერთო საცხოვრებელში სალამოს 11 საათის შემდეგ აკრძალულია ხმამაღალი ლაპარაკი, სიმღერა, ცეკვა, მუსიკალური საკრავების დაკრა და სხვა სახის მეცადინეობა, რომელიც დაარღვევს სიჩუმეს, როგორც ოთახებში, ისე საერთო სარგებლიანობაში მყოფ ადგილებში.

მოსწავლეთა დამოუკიდებელი მეცადინეობისათვის განკუთვნილ დროს დაცული უნდა იქნას სრული სიჩუმე.

21. კატეგორიულად აკრძალულია საერთო საცხოვრებელში მაგარი სასმელების შემოტანა და სმა, ოთახებში თამბაქოს მოწევა და აგრეთვე აზარტული თამაში.

22. მოსწავლეები ვალდებული არიან გაუფრთხილდნენ საზოგადოებრივ ქონებას; ავეჯის გაუფუჭების შემთხვევაში მატერიალური პასუხისმგებლობა ეკისრება იმ მოსწავლეს, რომელმაც დააზიანა იგი. პედსასწავლებლის დირექტორის შეხედულების მიხედვით, მასვე შეიძლება დაედოს დისციპლინარული სასჯელი.

23. პასუხისმგებლობა საერთო საცხოვრებლის მდგომარეობაზე, შენობის რემონტზე, მოწყობილობაზე ეკისრება პირადად სასწავლებლის დირექტორსა და მის თანაშემწეს ადმინისტრაციულ-სამნეო ნაწილში

24. საერთო საცხოვრებლის სრული დეზინფექცია უნდა ჩატარდეს არა ნაკლებ ერთისა წელიწადში (სასწავლო წლის დასაწყისში).

25. მოსწავლე სტიპენდიანტი საერთო საცხოვრებელში ცხოვრებისათვის იხდის ქირას თვეში 5 მანეთს, ხოლო ლოგინის თეთრყულით სარგებლობისათვის თვეში 2 მანეთს.

26. მოსწავლენი, რომლებიც სტიპენდიას არ ღებულობენ, მაგრამ ცხოვრობენ საერთო საცხოვრებელში, ქირას იხდიან დირექტორის გადაწყვეტილებით, მოსწავლის მატერიალური პირობების გათვალისწინებით, მაგრამ არა უმეტეს იმ გადასახადისა, რომელსაც იხდის იმავე კურსის მოსწავლე სტიპენდიანტი.

საერთო საცხოვრებლის სარგებლობისათვის მოსწავლეს ქირა

გადახდება საერთო საცხოვრებელში ფაქტიურად ცხოვრების დროის მიხედვით.

27. მოსწავლენი, რომელთაც დაამთავრეს სასწავლებელი და დაამთავრეს სასწავლებლის დამთავრებამდე გამოვიდნენ, აგრეთვე სასწავლებლის დან იქნენ გარიცხულნი, ვალდებული არიან გაანთავისუფლონ მათ მიერ საერთო საცხოვრებელში დაკავებული ადგილი.

28. შინაგანაწესის დარღვევისათვის დამნაშავეთ დაედებათ აღმინისტრაციულ-დისციპლინარული სასჯელი.

29. მოსწავლე, რომელიც საერთო საცხოვრებლის შინაგანაწესს არღვევს სისტემატურად, გასახლებული იქნება საერთო საცხოვრებელიდან.

30. დებულება ზუსტად უნდა ეცნობოს საერთო საცხოვრებლის მოსწავლეებს და გამოკრული უნდა იქნას საერთო საცხოვრებელში არსებულ სპეციალურ ვიტრინაში.

დაწყებითი და საშუალო სკოლის
სამმართველოს უფროსი უ. შ. ოგოლაძე

სახელმწიფო პედსასწავლებლის სექტორის
უფროსი არჩ. ჩაჩიბანიძე

ბრძანება № 450

საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატისადმი
1946 წლის 7 მარტი

ოქროს მედალზე საშუალო სკოლის კურსდამდავობულთა აკადემიური წარმატების შესახებ ზოგიერთ შმაღლეს სასწავლებელში

ქ. თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა, სამედიცინო ინსტიტუტსა და კიროვის სახელობის ინდუსტრიულ ინსტიტუტში ჩატარებულმა სასესიო გამოცდებმა დაადასტურეს, რომ საშუალო სკოლის ოქროს მედალოსან კურსდამთავრებულთაგან ბევრმა გაამართლა წარჩინებული მოსწავლის სახელწოდება. კერძოდ, სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩარიცხულ 25 მედალოსნიდან—18-მა ყველა მიმდინარე და სასესიო გამოცდა ჩააბარა ფრიადზე, ხოლო 7-მა—ფრიადზე და კარგებზე. მაგრამ, სესიებზე გამოამკარავდა აგრეთვე, რომ ოქროსმედალოსანთა საკმაო ნაწილი არ არის დაუფლებული მეცნიერებათა საფუძვლებს, სუსტად იციან საშუალო სკოლაში გავლილი საგნების კურსი და ზოგჯერ ცალკე სასწავლო დისციპლინაში ელემენტარული საკითხების სრულ უცოდინარობას ამჟღავნებენ:

ა) ქ. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის საქორნალო ფაკულტეტზე 250 ოქროსმედალოსანთაგან ყველა სასესიო საგანი ჩააბარა და ნიშანი „ფრიალი“ მიიღო 38 სტუდენტმა, „გაგაგა“ — 49, „ღამაკმაყოფილებელი“ — 85, ხოლო დანარჩენი 78, მოუძნადებლობისა გამო, ან ჩაიჭრა, ან სრულიად არ გავიდა გამოცდებზე.

განსაკუთრებული დაბალი მომზადება გამოიჩინა ზოგიერთმა ოქროს მედალოსანმა ფიზიკასა და მათემატიკაში. მაგალითად, ცხაკაიას რაიონის ლეძაძამეს საშუალო სკოლის ოქროს მედალოსანი გ. ძ. სასესიო გამოცდებზე ჩაიჭრა ფიზიკაში. მან არ იცის რა არის სიჩქარე, აჩქარება, წარმოდგენა არა აქვს სიგრძის, დროისა და წონის საზომ ერთეულებზე, არ იცის ბოილ-მარიოტის კანონი და სხვ.

გეგეჭკორის საშუალო სკოლის ოქროს მედალოსანმა გ. კ. სრული უცოდინარობა გამოიჩინა ფიზიკაში, არ იცის პასკალის და არქიმედის კანონები, დამოკიდებულება მანძილსა, დროსა და სიჩქარეს შორის; ფორმულაში $S-VT, -V$ მოცულობად მიაჩნია და სხვ.

ასევე სუსტი ცოდნა გამოიჩინეს და ჩაიჭრნენ ფიზიკაში სიღნაღის რაიონის ანაგის საშუალო სკოლის ოქროს მედალოსანი ა. ღ. და ქ. მახარაძის ლესელიძის სახელობის საშუალო სკოლის მედალოსანი მ. ქ., მათ წარმოდგენა არ აქვთ ფიზიკის ძირითად ცნებებზე, არ იციან რა არის მუშაობა, წონაკუთრი, სიმკვრივე, კალორიმეტრი, არქიმედისა და პასკალის კანონები და სხვ.

ზესტაფონის ქალთა მე-2 საშუალო სკოლის მედალოსანი ქ. მ. ორჯერ გავიდა სასესიო გამოცდაზე ფიზიკაში და ორივეჯერ ჩაიჭრა.

ბ) კიროვის სახელობის ინდუსტრიულ ინსტიტუტში წულუკიძის ვაჟთა საშუალო სკოლის ოქროს მედალოსანი ა. თ. მათემატიკაში სრულიად არ გავიდა გამოცდებზე, ხოლო ფიზიკაში ჩაიჭრა.

ქ. თბილისის მუშა ახალგაზრდობის ვაჟთა მე-6 სკოლის მედალოსანმა ი. გ. ფიზიკაში მიიღო შეფასება „3“, მათემატიკასა და ქიმიაში გამოცდებზე სრულიად არ გასულა, ხოლო ბათუმის ვაჟთა მე-2 საშუალო სკოლის მედალოსანმა ი. ც. მათემატიკასა და ფიზიკაში სასესიო გამოცდებზე მიიღო ნიშანი „3“.

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. ცოდნის შეფასების საქმისადმი, ამ დიდი მნიშვნელობის პედაგოგიური ღონისძიებისადმი, — არაკეთილსინდისიერი დამოკიდებულებისათვის, გამოეცხადოს საყვედური გაფრთხილებით:

ა) ცხაკაიას რაიონის ლეძაძამეს საშუალო სკოლის დირექტორს ლევან შარუს-ძე ჯოჯუას;

- ბ) გეგმეპკორის საშუალო სკოლის ყოფილ დირექტორს—კირია-
 ლე ამბაოს-ძე ბერიას;
- გ) ქ. მახარაძის ლესელიძის სახელობის საშუალო სკოლის დირექტორს—ტუშა გრიგოლის ასულ დოლიძეს;
- დ) ზესტაფონის ქალთა მე-2 საშუალო სკოლის დირექტორს—
 სოფიო პანტელეიმონის ასულ გოგოლაძეს;
- ე) წულუკიძის ვაჟთა საშუალო სკოლის დირექტორს—ილია
 ივანეს-ძე ჩხენკელს და
- ვ) სიღნაღის რაიონის ანაგის საშუალო სკოლის დირექტორს—
 ალექსანდრე სიმონის-ძე მჭედლიშვილს.

2. დაევალოს სარაიონო და საქალაქო განათლების განყოფი-
 ლებათა გამგეებს გააძლიერონ კონტროლი ცოდნის შეფასების საქ-
 მეზე, პირადად უხელმძღვანელონ ოქროსა და ვერცხლის მედლით
 დასაჯილდოებელ კანდიდატთა წამოყენების საქმეს და ოქროსა და
 ვერცხლის მედლით დასაჯილდოებლად წამოაყენონ ნამდვილად ღირ-
 სეული მოსწავლენი.

3. დაევალოს სსრ განსახკომის დაწყებითი და საშუალო, მუშა
 და სოფლის ახალგაზრდობისა და მოზრდილთა სკოლების სამმართვე-
 ლოებს დააწესონ მტკიცე კონტროლი ოქროსა და ვერცხლის მედ-
 ლით დასაჯილდოებლად წარმოდგენილ კანდიდატთა შესწავლა-შერ-
 ჩევაზე.

4. დაევალოს განათლების განყოფილებათა გამგეებს ა. შ. 25
 მარტამდე ეს ბრძანება განიხილონ საშუალო სკოლის დირექტორე-
 ბის და სასწავლო ნაწილის გამგეების თათბირებზე, ხოლო სკოლის
 დირექტორებმა პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე.

საქართველოს სსრ განათლების
 სახალხო კომისარი ვ. კუპრაძე.

პ.მ.გ. რედაქტორი მ. ბურჭულაძე

ტირაჟი 2000. ხელმოწერილია დასაბეჭდად 20/III 1946 წ. უე 01605
 სტამბის შეკვ. № 558. ანაწყ. ზომა 6×10.

ლ. პ. ბერიას სახელობის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი“,
 ქ. თბილისი, ლენინის ქ. № 28.